Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Dydaktyka historii III, PG_00168229		
Kierunek studiów	Historia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	3	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Edukacji Historycznej		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Michał Kosznicki, prof. UG	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu

-zapoznanie studentów z nowoczesną wiedzą z dydaktyki historii i zmianami w niej zachodzącymi oraz konfrontowanie tej wiedzy z praktyką szkolną
- nabycie przez studentów kompetencji niezbędnych do realizacji dydaktycznych i wychowawczych zadań szkoły na II etapie edukacyjnym
- kształtowanie przez studentów własnego warsztatu dydaktycznego z wykorzystaniem nowoczesnych metod pozyskiwania i przetwarzania informacji
- kształcenie praktycznych umiejętności dydaktycznych związanych z nauczaniem szkolnym historii w szkole podstawowej

-kształtowanie kultury dydaktyczno-historycznej studentów -przyszlych nauczycieli historii

Efekty uczenia się realizowane zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 25.07.2019, Dz.U.2019 poz.1450 (tekst ujednolicony Dz.U.2024, poz.453) D.1/E.1.W1; D.1/E.1.W2 ; D.1/E.1.W3; D.1/E.1.W4 ;D.1/E.1.W5 ;D.1/E.1.W6 ;D.1/E.1.W7 ;D.1/E.1.W8 ;D.1/ E.1.W9 ;D.1/E.1.W10 ;D.1/E.1.W11 ;D.1/E.1.W12 D.1/E.1.W13 ;D.1/E.1.W14 ;D.1/E.1.W15

D.1/E.1.U1.; D.1/E.1.U2.; D.1/E.1.U3. D.1/E.1.U4.; D.1/E.1.U5.; D.1/E.1.U6. ;D.1/E.1.U7. ;D.1/E.1.U8. ; D.1/E.1.U9. ;D.1/E.1.U10.; D.1/E.1.U11.

D.1/E.1.K1 ;D.1/E.1.K2 ;D.1/E.1.K3 ;D.1/E.1.K4 ;D.1/E.1.K5 ;D.1/E.1.K6 ;D.1/E.1.K7 ;D.1/E.1.K8 ;D.1/E.1.K9

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		W1 -Zna i rozumie i miejsce dydaktyki historii w ramowych planach nauczania dla II etapu edukacyjnego W2 -Zna i rozumie podstawę programową, cele kształcenia i treści nauczania historii na II etapie nauczania oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania szkolnego historii W3- Zna i rozumie integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową oraz zagadnienia związane z programem nauczania historii, w tym -tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz tworzenia rozkładu materiału; W4 - Zna i rozumie kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela historii w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym W5- Zna i rozumie konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania wykorzystywane w nauczaniu historii w szkole podstawowej, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć; W6 - Zna i rozumie metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w procesie nauczania historii oraz sposoby dostosowanie oddziaływań dydaktycznych do potrzeb i możliwości uczniów na II etapie edukacyjnym o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu historia błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym W7- Zna i rozumie formy organizacji pracy dydaktycznej na lekcjach historii, w tym potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla przedmiotu historia (np : wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy) oraz zagadnienia związane z pracą domową W8 - zna i rozumie sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego, sposoby doboru i wykorzystania	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	środków dydaktycznych (podręczniki i pakiety edukacyjne), zasobów edukacyjnych(w tym elektronicznych i obcojęzycznych), edukacyjnego zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjncy, myślenia komputacyjnego w rozwiązywaniu problemów w zakresie przedmiotu historia oraz potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów W9- zna i rozumie metody kształcenia historycznego oraz znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych w szkolenej edukacji historycznej jak i poszanowania praw własności intelektualnej; W10 - Zna i rozumie rolę diagnozy, kontroli i oceniania (w tym oceniania bieżącego, semestralnego, rocznego, wewnętrznego i zewnętrznego) uczniów w pracy dydaktycznej nauczyciela historii w szkole podstawowej W11- Zna i rozumie sposoby konstruowania testów, sprawdzianów, egzaminów kończących II etap edukacyjny oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczania historii w szkole podstawowej W12- Zna i rozumie diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu, sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów na lekcjach historii a w szczególności potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy, metody i techniki skutecznego uczenia się, metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności W13-Zna i rozumie znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno emocjonalnych uczniów , w tym potrzebę kształtowania umiejętności współpracy grupowej uczniów, budowania ich systemu wartości i rozwijania postaw etycznych na lekcjach historii a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych W14- Zna i rozumie znaczenie ciągłego doskonalenia warsztatu pracy nauczyciela historii szkoły w tym właściwego wykorzystania czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela, sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej podstawowej W15 - Zna i rozumie potrzebę kształtowania u ucznia szkoły podstawowej pozytywnego stosunku do historii jako nauki oraz rozwijania jego ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia,	

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	kształtowania motywacji do uczenia się historii, nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy. U1- Potrafi identyfikować typowe zadania szkolne z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej historii dla szkoły podstawowej oraz z kompetencjami kluczowymi. U2- Potrafi przeanalizować rozkłady materiału opracowane na podstawie programów nauczania historii realizowanych w szkole podstawowej U3- Potrafi identyfikować powiązania treści historycznych z treściami kształcenia innych przedmiotów realizowanych na II etapie edukacyjnym U4 -Potrafi dostosować sposób komunikacji na lekcjach historii do poziomu rozwojowego uczniów w szkole podstawowej (kl. IV-VIII) U5 - Potrafi kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań historycznych uczniów oraz popularyzacji wiedzy historycznej U6- Potrafi podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami uczniów kształcących się w szkole podstawowej, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym U7 -Potrafi efektywnie dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne odpowiednie dla uczniów na II etapie edukacyjnym w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne U8 -Potrafi merytorycznie i rzetelnie oceniać pracę uczniów (w klasie i w domu) w procesie szkolnej edukacji historycznej realizowanej na II etapie edukacyjnym U9 - Potrafi skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów U10 Potrafi rozpoznać typowe błędy uczniowskie pojawiające się w trakcie kształcenia historycznego w szkole podstawowej i wykorzystać je dydaktycznie U 11 - Potrafi przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia K1 - Jest gotów do adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów szkoły podstawowej K 2 - Jest gotów do popularyzowania wiedzy historycznej w srodowisku szkolnym i pozaszkolnym K3 - Jest gotów do zachęcania uczniów do podejmowania elementarnych prób badawczych z zakresu historii K4 - Jest gotów do promowania odpowiedzialnego wykorzystywania mediów cyfrowych z poszanowaniem para własności intelektualnej . K5 - Jest gotów do kształtowania umiejętności współpracy uczniów w tym grupowego rozwiązywania problemów, K 6 - Jest gotów do rozwijania odpowiedzialnych	

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
		postaw etycznych uczniów, kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych K7 - Jest gotów do rozwijania u uczniów samodzielności i ciekawości poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia. K8- Jest gotów do systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy (np.Internetu) K9 Jest gotów do stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę D.2/E.2.U3. Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno- -pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk	

Treści przedmiotu

1. Historia szkolna a nauka historyczna

2.Cele i treści kształcenia historycznego.

3.Wielowątkowość treści nauczania historii w szkole.

4.Regionalizm w nauczaniu szkolnym historii

5.Pozaszkolne źródła przekazu wiedzy historycznej

6.Kształtowanie pojęć historycznych

7.Srodki dydaktyczne w nauczaniu szkolnym historii

8.Analiza doświadczeń psychologiczno-pedagogicznych z praktyki w szkole

Wymagania wstępne i dodatkowe

podstawowa wiedza psychologiczna i pedagogiczna zdobyta na wcześniejszych etapach kształcenia

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
aktywność na zajęciach, egzamin	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A.Paner, M.Kosznicki, Metody wprowadzania, utrwalania i kontroli nowego materiału na lekcjach historii, Gdańsk 2003 (III) J. Maternicki Cz. Majorek, A. Suchoński, Dydaktyka historii, Warszawa 1993 E.Chorąży, D.Konieczka-Śliwińska, S.Roszak, Edukacja historyczna w szkole. Teoria i praktyka. Warszawa 2008 A.Zielecki, Wprowadzenie do dydaktyki historii, Kraków 2007 M.Bieniek, Dydaktyka historii.Wybrane zagadnienia, Olsztyn 2007 Dydaktyka Historii.Nowe Perspektywy. Praca zb. pod red. Danuty Konieczki-Śliwińskiej, Warszawa 2023 Współczesna dydaktyka historii. Zarys encyklopedyczny pod red. J. Maternickiego, Warszawa 2004 J. Maternicki Cz. Majorek, A. Suchoński, Dydaktyka historii, Warszawa 1993 Metodyka nauczania historii w szkole podstawowej, pr. zbior. pod red. Cz. Majorka, Warszawa 1988
	Uzupełniająca lista lektur	Dydaktyka historii w szkole podstawowej, pod red.J.Centkowskiego, Warszawa 1989, Między historią a edukacją historyczną, pod. Red. V. Julkowskiej, Poznań, 2003. Historia. Dydaktyka. Media, pod red. B. Tarnowskiej, Bydgoszcz 2002 J.Maternicki: Polska dydaktyka historii 1918-1939. Materiały i komentarze, Warszawa 1978 Kształcenie nauczycieli historii a cele edukacji historycznej, pod. red. A.Zieleckiego, Rzeszów 1997 A.Zielecki: Mapy w nauczaniu historii, Warszawa 1984 G.Kufit , Kształtowanie wyobrażeń i pojęć historycznych u uczniów klas początkowych, Warszawa 1980 L.Mokrzecki: Tradycje nauczania historii do końca XVI wieku, Gdańsk 1992 Tradycja i mity w edukacji historycznej w dobie reformy. Toruńskie spotkania dydaktyczne t.I, Toruń 2004 Region w edukacji historycznej. Nauka doradztwo-praktyka. Toruńskie spotkania dydaktyczne t.II, Toruń 2005 Źródła w edukacji historycznej. Nauka doradztwo-praktyka. Toruńskie spotkania dydaktyczne t.III, Toruń 2006 Muzea i archiwa w edukacji historycznej. Nauka doradztwo-praktyka. Toruńskie spotkania dydaktyczne t.IV, Toruń 2007 Polska-Europa Świat w szkolnych podręcznikach historii. Nauka doradztwo-praktyka. Toruńskie spotkania dydaktyczne t.V, Toruń 2008
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.